

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. november 19.

Az egyre globalizálódó világhoz igazodva az Európai Bizottságnak fokoznia kell az antitröszt eljárásokat és az összefonódás-ellenőrzéseket

Az uniós versenyszabályok végrehajtásáért felelős Európai Bizottság összességében megfelelően alkalmazta hatásköreit az összefonódás-ellenőrzési és antitröszt eljárásokban, és határozatai révén kezelni tudta a versenyjogi problémákat. Az Európai Számvevőszék ma közzétett jelentése szerint azonban mindeddig nem kezelte teljes körűen a digitális piacokon felmerülő új, komplex jogérvényesítési kihívásokat, illetve az elemzendő adatok állandóan növekvő mennyiségével és a rendelkezésre álló jogérvényesítési eszközök korlátaival kapcsolatos nehézségeket. A számvevők megállapították továbbá, hogy a Bizottságnak a piacfigyelésre, a trösztellenes szabályok megsértésének proaktív feltárására és az összefonódási információk pontosságának ellenőrzésére szolgáló kapacitásai korlátozottak.

Az uniós versenyszabályok célja annak megelőzése, hogy a vállalatok olyan versenyellenes gyakorlatokkal éljenek, mint például a titkos kartellek létrehozása vagy az erőfölénnyel való visszaélés. Amennyiben a vállalatok megszegik ezeket a szabályokat, a Bizottság bírságot szabhat ki. Az elmúlt tíz év során a digitális piacok, a nagy adathalmazok és az árrögzítő algoritmusok térnyerése miatt az uniós versenyszabályok érvényesítése során a piaci dinamika jelentős változásaival kell szembenézni. A számvevők megvizsgálták, hogy a Bizottság megfelelően érvényesítette-e a szabályokat az összefonódás-ellenőrzési és az antitröszt eljárásokban. Felmérték, hogy a Bizottság eredményesen tárta-e fel és vizsgálta ki az uniós versenyszabályok megsértését, valamint hogy miként működött együtt a nemzeti versenyhatóságokkal.

„Az elmúlt évtizedben a Bizottság összességében eredményesen alkalmazta hatásköreit az összefonódás-ellenőrzési és antitröszt eljárásokban – jelentette ki Alex Brenninkmeijer, a jelentésekért felelős számvevőszéki tag. – Most azonban fokoznia kell a piacfelügyeletet, hogy igazodni tudjon az egyre globalizálódó és digitalizálódó világhoz. Tökéletesítenie kell a jogsértések proaktív feltárását és megfontoltabban kell kiválasztania elvégzendő vizsgálatait. Mindez és a nemzeti versenyhatóságokkal folytatott szorosabb együttműködés a versenyszabályok jobb érvényesítéséhez vezet majd az Unió belső piacán, és védelmet biztosít mind a vállalkozásoknak, mind a fogyasztóknak.”

A számvevők megállapították, hogy a Bizottság számára a piac esetleges problémáinak feltárását célzó nyomon követésre és az antitröszt esetek önálló feltárására rendelkezésre álló erőforrások – ezeket a Bizottság a kívülről érkező panaszok kezelése mellett végzi – viszonylag korlátozottak voltak. Az ágazati vizsgálatok erőforrás-igényesek: a Bizottság e-kereskedelem kapcsán végzett 2015. évi vizsgálatához két éven keresztül 15 teljes munkaidőben dolgozó munkatársra volt szükség. A számvevők megállapították,

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

hogy a saját kezdeményezésű ügyek száma 2015 óta csökken. Hasonló csökkenés jellemezte az olyan vállalatok számára indított engedékenységi programot is, amelyek vállalják, hogy belső információkat osztanak meg versenyellenes gyakorlatokról és cserébe a bírságok alól mentesülnek vagy azok mértékét velük szemben csökkentik. A Bizottságnak döntenie kell arról is, hogy vizsgálatai során mely ügyeket kezeli kiemelten. Az ügyek rangsorolásához alkalmazott kritériumokat azonban nem egyértelműen úgy súlyozták, hogy a legnagyobb kockázatot jelentő ügyek kerüljenek kiválasztásra. Az összefonódás-ellenőrzések tekintetében a Bizottság további nehézségekkel is szembesül: az ellenőrizendő adatok mennyisége, csakúgy, mint az összefonódási ügyek száma, egyre nő. A Bizottság már korábban egyszerűsítette eljárásait a kevésbé kockázatos összefonódások esetében, az egyszerűsítést azonban még több ügyre kell kiterjesztenie. A számvevők arra is rámutattak, hogy néhány jelentős ügylet kívül esett a bizottsági vizsgálatok körén, mivel ezek nem haladták meg az uniós jogszabályokban megállapított, árbevétel szerinti küszöbértéket, így ezeket a vállalatok nem voltak kötelesek jelenteni a Bizottság felé.

A Bizottság valamennyi összefonódási határozatát a jogszabályban meghatározott határidőkön belül hozta meg, antitröszt eljárásai azonban még mindig hosszadalmasak (akár nyolc évig is elhúzódhatnak), ez pedig csökkentheti a jogérvényesítési határozatok eredményességét. Mindez különösen igaz a gyorsan fejlődő digitális piacokra, ahol a Bizottság az eredményes beavatkozásokhoz kénytelen bonyolult vizsgálatokat végezni. Emellett előfordulhat, hogy a rendelkezésére álló jogi eszközök már nem teljesen alkalmasak az új típusú versenyproblémák kezelésére. A számvevők megállapították, hogy a Bizottság rekordösszegű bírságokat szabott ki ugyan egyes vállalatokra, visszatartó hatásuk értékelését azonban mindeddig nem végezte el.

A Bizottság általában megfelelően együttműködött a nemzeti versenyhatóságokkal, de kevésbé ismerte azok jogérvényesítési prioritásait. A Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok ugyanakkor nem hangolták össze szorosan a piacfigyelést, és csak igen ritkán került sor arra, hogy ügyeket helyeztek volna át a nemzeti versenyhatóságoktól a Bizottsághoz. A korai előrejelző mechanizmus célja az ügyek optimális elosztása és annak elkerülése, hogy több nemzeti versenyhatóság is hasonló magatartást vizsgáljon ugyanannál a vállalatnál, a mechanizmus használata azonban nem volt elterjedt a versenyhatóságok körében. Végezetül a Bizottság nem végzett rendszeresen értékelést határozatainak eredményességéről, noha ez segített volna javítani a későbbi döntéshozatalt és az erőforrások elosztását.

A számvevők ajánlásokat fogalmaznak meg a következő célokkal: a szabálysértések proaktív feltárására szolgáló bizottsági kapacitások javítása, a versenyjog érvényesítésének hatékonyabbá tétele, annak elősegítése, hogy a Bizottság jobban összehangolja együttműködését a nemzeti versenyhatóságokkal az Európai Versenyhatóságok Hálózata keretében, és javítsa a saját teljesítményével kapcsolatos beszámolást.

Háttérinformációk

A Bizottság megtilthatja a vállalatok közötti versenyellenes megállapodásokat, felléphet azon vállalatok ellen, amelyek visszaélnek a belső piacon belüli erőfölényükkel („antitröszt eljárások”), és felülvizsgálhatja a jelentősebb nagyságrendű vállalati koncentráció eseteit a belső piacon belüli versenyre gyakorolt hatásuk tekintetében („összefonódás-ellenőrzés”). A tagállamok közötti kereskedelmet érintő antitröszt ügyekben mind a Bizottság, mind a nemzeti versenyhatóságok közvetlenül érvényesíthetik az uniós versenyszabályokat.

A Bizottság évente átlagosan mintegy 300 összefonódásról szóló bejelentést és körülbelül 200 antitröszt ügyet vizsgál. A 2010 és 2019 közötti időszakban összesen 28,5 milliárd euró összegben szabott ki bírságokat a szabályok megsértése miatt. A korlátozott erőforrások miatt 2005 óta a Bizottság csupán négy saját kezdeményezésű ágazati vizsgálatot folytatott le, amelyek lehetővé tették versenyszabálysértési esetek feltárását.

A számvevők egy 50 antitröszt ügyből és a 2010 és 2017 közötti időszakban javasolt összefonódások aktáiból álló, kockázatalapú mintát, valamint egy a nemzeti versenyhatóságok általi antitröszt vizsgálatok elindításáról szóló értesítésekből álló mintát vizsgáltak meg. Emellett látogatást tettek Bulgária, Franciaország, Hollandia és Lengyelország nemzeti versenyhatóságánál is.

„A Bizottság uniós összefonódás-ellenőrzési és antitröszt eljárásai: fokozni kell a piac felügyeletét” című 24/2020. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján: eca.europa.eu. Az Európai Számvevőszék a közelmúltban különjelentéseket tett közzé [az állami támogatások ellenőrzése](#) és [a piacvédelmi eszközök](#) témájában is.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 552 224